

Како до бољих услова пословања

ПРИВРЕДА ПЛАЋА 384 НЕПОРЕСКА НАМЕТА

Већина привредника жали се на негативан утицај пореза на профитабилност, али се противе било каквим смањењима трансфера, субвенција, подстицајних мера или других издвајања из буџета који би могли довести до смањења пореза

У оквиру пројекта „Евалуација резултата реформе парафискалних намета и подршка за наставак реформи“, који НАЛЕД спроводи уз финансијску и стручну помоћ USAID пројекта за боље услове пословања (USAID ВЕР) средином месеца, у Економском институту одржан је округли сто о реформи система парафискалних намета.

На скупу је представљена листа непореских намета, евалуација резултата реформи парафискала у буџету Републике Србије и буџетима локалних самоуправа и финансијска анализа утицаја парафискала на пословање предузећа.

Директор USAID Пројекта за боље услове пословања Џо Лоутер (Joe Lowther) и помоћник министра финансија Ирина Стевановић-Гавровић усагласили су се да би једно од могућих решења за растерећење привреде било доношење јединственог Закона о накнадама за коришћење јавних добара. Помоћница министра финансија искористила је прилику и позвала све заинтересоване стране да учествују у јавној расправи нацрта овог Закона који би, према њеним речима требало да буде завршен за највише два месеца.

Стручни сарадник НАЛЕД-а, Драган Спирић, представио је прелиминарну листу парафискала, док су о њиховој структури у буџету државе и локалних самоуправа говорили стручни сарадник НАЛЕД-а Александар Бућић и начелник Одељења за фискалну статистику Управе за трезор Александар Пенев.

Ништа од растерећења

На скупу је истакнуто да привреда плаћа 384 непореска намета од којих су чак 247, односно две трећине, парафискални. То значи да за плаћени износ привреда од државе не добија повратну услугу или вредност те услуге. Интересантно је да је, упркос најавама о финансијском растерећивању привреде, за последње две године уведено чак девет нових намета. Највећи број непореских давања грађани и привреда плаћају држави - 277 (72 одсто). Следе намети које деле републички и нижи ниво власти - 49 (12,8 одсто). Треће место заузима Покрајина која наплаћује 40 различитих такси и накнада (10,5%), а најмање је у надлежности градова и општина - 18 (4,7%).

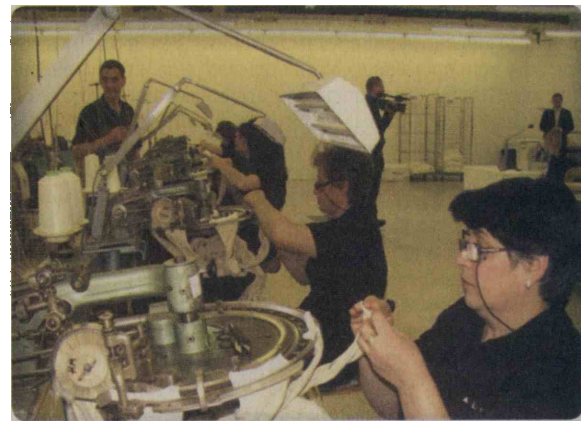
Први регистар парафискалних намета НАЛЕД је направио 2012. године и тада је евидентирано 371 непореско давање. У међувремену, држава је укинула 71 намет са ове листе, али су у 2013. години бољом евиденцијом у регистар ушла још 84 намета која тада нису регистрована.

Мишљење привреде

Какво је мишљење привреде о парафискалним наметима и спроведеној реформи, показало је истраживање међу члановима НАЛЕД-а и клијентима Удружења власника рачуноводствених агенција (УВРА) на узорку 100 предузетника и малих правних лица. Резултати истраживања показали су да је систем непореских намета недовољно транспарентан, непредвидив и нестабилан. Нешто више од половине (58%) испитаних сматра да је суочен са плаћањем парафискала у току редовног пословања, 67% испитаних сматра да је држава одговорна за увођење парафискала, док 29% испитаних сматра да је локална самоуправа одговорна за увођење парафискала.

Иако су се финансијски изгледи Србије поправили у другој половини 2013. године, нестабилност са којом се Србија суочавала у прошлости објашњава зашто привредници

стрепе. Привредници наводе да им конкурентност зависи од макроекономске стабилности, а раст и профитабилност чврсто су везани за пореску и фискалну политику. Порез на зараде, ПДВ и други порези и парафискални намети имају највећи негативан утицај на привреду и налазе се на врху чинилаца који неповољно утичу на пословно окружење. Иако се привредници жале на негативан утицај пореза на своју

профитабилност, чињеница је и да се противе било каквим смањењима трансфера, субвенција, подстицајних мера или других издвајања из буџета који би за последице могла имати смањење пореза.

Шта су парафискални намети

Парафискални намети обухватају таксе, намете, наплате, компензације, плаћања и друге трошкове које јавне институције намећу привреди и тиме стварају неоправдано финансијско и административно оптерећење привреде, а да привредници заузврат не добијају никаква права или услуге од стране јавних институција. Као нови парафискални уведени су:

- накнада за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије;
- накнада за редовни допринос чланова Фонда за заштиту инвеститора;
- годишња накнада за електронски сертификат;
- такса за употребу обале;
- такса за пристајање уз оперативну обалу или пристан;
- такса за лучку навигациону сигнализацију;
- такса за коришћење друмске и железничке инфраструктуре;
- такса за оперативну употребу луке, односно пристаништа;
- накнада за формирање обавезних робних резерви.

На панел дискусији која је одржана након презентације, закључено је да је неопходно донети јединствени Закон о накнадама за коришћење јавних добара и направити јединствен регистар парафискалних намета који би садржао све релевантне информације (акти о висини дажбина, упутства за попуњавање захтева, редослед процедура, инструкције за уплату, бројеви уплатних рачуна).

В.П.